

Szakmai beszámoló

A Swing Jazz Kultúráért Alapítvány kitűzött céljainak elérése érdekében 2004. június hónapban elindította a Louis Armstrong Jazzfesztivált, mely 2014-ben június 27-29-én már tizedik alkalommal került megrendezésre Bánkon a víziszínpadon.

A fesztiválra minden évben magyar és külföldi neves, nagy tapasztalattal rendelkező előadóművészeket, illetve együtteseiket hívunk meg. A fellépő zenekarok kiválasztását, felkérését komoly szakmai egyeztetések előzték meg, ezzel biztosítva a produkciók magas színvonalát. Az Alapítvány a fellépő művészek produkciói által a széles közönség számára is igyekszik bemutatni a hazánkban kevésbé ismert világszínvonalú jazz-zenét játszó európai, és tengerentúli együtteseket is.

A fesztivál megnyitója hagyomány szerint idén is a Louis Armstrong szobornál került megrendezésre a fellépő művészek részvételével. A fesztivál örökös házigazdája Joe Murányi, Louis Armstrong egykori klarinétosa, magyar szülők gyermeke, aki körülbelül 60 évet aktívan tevékenykedett a világ jazzéletében, a világ minden táján turnézott, a legjelentősebb fesztiválokon vett részt. Joe Murányi 2010-ig bezárólag minden évben személyesen nyitotta meg a fesztivált. 2012. áprilisában, életének 84. évében hosszú betegség után elhunyt. Az idei X. Jubileumi Louis Armstrong Jazzfesztivál megnyitójának folytatásaként, méltó emléket állítva személyének, 2014. június 27-én 18:30-kor felavattuk Joe Murányi, a Louis Armstrong Jazzfesztivál örökös házigazdájának emlékművét a Bánki-tó víziszínpadának nézőtere mellett.

A fesztivál házigazdájának szerepét Rókusfalvy Pál és Scott Robinson, többszörös Grammy-díjas amerikai jazz zenész töltötte be. A fesztivált Becsó Zsolt, országgyűlési képviselő, a Nógrád Megyei Közgyűlés elnöke, Ivanics András, Bánk Község Polgármestere, Kukucska Csilla, a Swing Jazz Kultúráért Alapítvány kuratóriumának elnöke és Scott Robinson, a rendezvény házigazdája nyitották meg.

A fellépő zenekarok a következők voltak:

2014. június 27. (péntek)

19.00 Bényei Tamás és a Gramophonia Hot Jazz Orchestra (H)

A tradicionális jazz, más néven klasszikus jazz művelőinek kicsiny hazai táborában kevéske hivatásos zenész működik, belőlük alakult ez a formáció, melynek gerincét a huszonkilenc éves, sikeres múltra visszatekintő Hot Jazz Band alkotja. A gondos válogatás után egy egyedülálló zenekar jött létre, melyet alapvetően az 1980-as évek

eleji nagy hazai dixie-boom nemzedéke és az 1990-es években felnőtt, mára professzionálissá vált zenészek csoportja alkotja.

A tizenkét fős zenekar célja a méltatlanul elfeledett népszerű jazz újraélesztése. Hot Jazz Band fennállása óta szintén e cél érdekében munkálkodik, melynek eredménye, hogy szinte divat lett az említett korszak zenei repertoárja a fiatal nemzedék körében is.

A mai trendi újragondolásokkal ellentétben a Gramofonia Hot Jazz Orchestra valóságos időutazást kínál a hallgatónak. Ez a formáció szemben a ma létező big bandjeinkkel, nem esztrád ízű kirándulást tesz a stílusba, hanem elhivatottan műveli azt. A zenekarban dolgozó zenészek mindegyike jól beszéli az említett zenei nyelvet. Az autentikus hangzás egyik fő eleme a napjainkban egyedülálló sarmőr éneklési stílus Bényei Tamás tolmácsolásában.

A mai trendi újragondolásokkal ellentétben a Gramofonia Hot Jazz Orchestra valóságos időutazást kínál

20.30 – Antti Sarpila Swing Band (FI/SWE/GB)

Az Antti Sarpila Swing Band, mely 2012-ben ünnepelte fennállásának 30. évfordulóját, jelentős hírnévre tett szert a finn jazz-zenei életben. A zenekar élete rendkívül mozgalmas volt az eltelt 30 év során, nemcsak Finnországban, hanem az egész világon számos fesztivál, koncertterem, jazz klub fellépő művészei voltak. Az együttes a zene igazán gazdag hangzásvilágát képes megszólaltatni.

Antti Sarpila 1964-ben született, s a 80-as években a világhírű amerikai klarinétos és szaxofonos, Bob Wilber tanítványa volt. Saját stílusát a korai mesterektől vett zenei hatásokkal vegyítve, igazi klasszikus jazzt játszik. Antti Sarpila által híresült el a világban, hogy egyike azon kevés, a fiatalabb korosztályból való klarinét- és szaxofonművészeknek, akik tovább viszik azt a fáklyát, melyet a jazz aranykorának zenészeitől kaptak örökül.

Marian Petrescu 1970-ben született Bukarestben egy nagy múltú zenész család gyermekeként. Négy éves korában kezdett el zongorázni, zenei tanulmányait

klasszikus és jazz szakon kezdte. Marian stílusa eklektikus, a jazz minden zenei irányzatát felölelő, a ragtime-tól a modern jazzig. Párizsi mentora, Martial Solal a „Jazz zongora Horowitzá”-nak nevezi Mariant, akinek játéka összetéveszthetetlenül magán viseli Oscar Peterson zongorajátékának jegyeit.

Mihai Petrescu 1959-ben született Bukarestben, s 12 éves korában kezdte el klasszikus bőgő tanulmányait. A későbbiek során kitágította zenei horizontját a klasszikustól a jazz-zenén át a kortárs rock és soul zenéig. Hallgatója volt a Helsinki Sibelius-Akadémiának, jelenleg – gyakori fellépéseiktől zsúfolt naptáruk ellenére – testvérével, Mariannal működtetnek egy zeneiskolát is a finnországi Jyväskylä-ben.

Keith Hall dobos, 1951-ben született Londonban. Kilenc éves korában kezdett el dobolni, eleinte autodidakta módon. 15 évesen hivatásos zenész lett, főként londoni stúdiókban dolgozott. Együtt játszott a London Jazz Big Band-del és sok más kisebb londoni jazz-együttessel. 1979-től tagja lehetett Terry Lightfoot Jazz Band-jének. Keith napjaink egyik legismertebb dobosa Finnországban. Immár 21 éve lép fel az Antti Sarpila Swing Band-del.

22.00 – Gustav Brom Czech Radio Big Band (CZ) és Joan Faulkner (USA)

A Gustav Brom (születési nevén Gustav Frkal) által alapított zenekar szakmai pályafutása 1940 júniusában kezdődött el a Radhošť nevű szállodában megrendezésre kerülő koncertjükkel a csehországi Rožnov pod Radhoštěm nevet viselő városkában. Akkoriban feltehetőleg senki sem gondolta volna, hogy a zenekar még 1995 szeptemberében, az alapító halála idején is együtt játszik.

Fennállása alatt a Gustav Brom Big Band világhírű volt, az amerikai szakemberek megítélése szerint a múlt század 60-as éveiben egyike volt a világ legjobb 10 big band-jének. A jazz és a pop zene legkiválóbbjai léptek fel velük meghívott vendégként, köztük Maynard Fergusson, Dizzy Gillespie, Dianna Ross

and The Supremes, Ray Conniff, Ben Cramer, VOX, Bill Ramsey és mások. Vlado Valovič karmester irányításával a zenekar tovább növeli hírnevét, sikereit. 2014-ben ünnepelték alapításuk 70. évfordulóját. Fennállásuk e hosszú és tartalmas időszaka alatt sok tehetséges művész fordult meg a zenekarban, s manapság is egyre újabbak jönnek. Új zenészek, akik itt tartózkodásuk alatt értékes tapasztalatokkal gyarapíthatják tudásukat, s

segítenek megőrizni a zenekar fiatalos, mindig megújulni képes szellemiségét. Erről tanúskodik az is, hogy új és modern darabok jelennek meg a repertoárjukban, amely időről-időre változik. Ez a Gustav Brom Big Band jövőjének záloga, hogy folyamatosan új tehetségeket kutasson fel, s új kihívásokat találjon, miközben, éppen ezáltal is, betölti a cseh és szlovák zenei életben a zászlóshajó szerepét, különösen 2013-tól kezdődően, mióta a Cseh Rádió Zenekarává vált.

23.30 – Jam Session a Tó Hotel kertjében a fellépő zenekarok közreműködésével.

2014. június 28. (szombat)

16.00 – Ingyenes Meglepetéskoncert a Tó Wellness Hotel kertjében

A délutáni ingyenesen megtekinthető meglepetés koncerten a Strings on Top! (H) kvartett nyújtott nagy sikerű előadást az érdeklődőknek.

A Strings On Top! új színfoltja a magyar jazzéletnek. Hangzás és műfaj tekintetében Stephane Grappelli 80-as, 90-es években működő formációihoz hasonlítható, a zenészek egyéni játékmódjával kiegészülve. Az új akusztikus hangzású zenekart két gitár, hegedű és nagybőgő alkotja. A tagok (Antal Tibor, Rieger Attila, Szili Róbert, Földváry Balázs) a hazai jazz jeles képviselői.

19.00 – Pátkai Rozina Quintet (H)

Az olasz gyökerekkel rendelkező, fiatal magyar énekesnő **Pátkai Rozina**, aki harmadik éve kápráztatja el rajongóit latin jazz muzsikájával, pályáját klasszikus énekkel kezdte. Számos nemzetközi verseny díjazottja, elismeréseinek sorát jazz és Fringe fesztiválok színpadain gazdagította szerte a világban.

Pátkai Rozina és zenekara különböző formációkban 2010 óta koncertezik rendszeresen Budapesten és vidéken. A zenekar 2013 januárjában, a Művészetek Palotájában, a Jazz Showcase-en kapott lehetőséget a bemutatkozásra. A főként bossa novát játszó quintet zenéjét a brazil dallamvilág autentikus előadásmódja, az ének és trombita magával ragadó összjátéka teszik különlegessé. Szakítva a

zárt formákkal, nagyobb teret kap az improvizáció, a modern zenei elemek és a pillanatnyi gondolatok zenei megformálása. A zenekar első lemezére az Egyesült Államokban is felfigyeltek, az Independent Music Awards 2014 három kategóriában is a legjobbak között jelölte.

20.30 – Vince Bartels' American All-Stars (USA)

Allan Vache 1953-ban született New Jerseyben. Főiskolai éve alatt tanítványa volt a Metropolitan Opera Zenekarában játszó David Dworkinnak, s külön órákat vett a híres jazz művésztől, Kenny Daverntől. Szólistaként szerepelt számos jazzfesztiválon és zenei formációban nemcsak az Egyesült Államokban, hanem a világ számos országában is.

Dan Barrett Pasadenában, Kaliforniában született. 11 éves korában kezdett el harsonán játszani, s nem sokkal később kornetten is. Főiskolás éve alatt megalakította első együttesét. Dan egyike lett a legszívesebben látott vendégeknek az európai jazzfesztiválokon, s számos itteni zenésszel került szoros kapcsolatba. Négy alkalommal lépett fel a Carnegie Hallban: először Woody Hermannal (és a New York Pops Orchestra-val), másodjára Joe Bushkinnal, két ízben pedig a Louis Armstrong tiszteletére rendezett emlékkoncerteken. Dan Barrett sok szóló lemezt készített, s ugyancsak számos lemeze jelent meg, melyeken más jeles jazz művészekkel játszik együtt.

Russ Phillips harsonás Denverben született, de Chicago-ban nőtt fel, és ott végezte tanulmányait, miután édesapja, az idősebb Russ Phillips elhagyta a Louis Armstrong All Stars együttest, amelyben másfél évig játszott harsonásként. A család zenei hagyományait folytatva, az ifjabb Russ is híres és megbecsült előadóvá vált, aki sokszor

lépett fel Chicago szerte, s a legkülönbözőbb jazzfesztiválokon (The Chicago Jazz Festival, The Eikhart Jazz Festival Sacramento Jazz Jubilee...). Russnak számos saját felvétele van a Windy City All Stars-zal, a késői Tom Saunders-szel, a John Sheridan Dream Banddel és más előadókkal.

Jennifer Leitham a legkeresettebb amerikai bőgősök egyike. Balkezes, hihetetlen energiával játszik. Kettősfogásai, vonós szólói élményszámba mennek. Nem csupán zseniálisan virtuóz szólista, de érzékeny kísérő is. Leitham a legnagyobb jazz muzsikusokkal játszott együtt. A legendás bőgős, Milt Hinton ezt mondta róla:

„Leithamnek hihetetlen keze és nagy hangja van. Amikor játszik, bejárja az egész hangszert, s balkezessége még különlegesebbé teszi. Noha nálam néhány generációval fiatalabb, mióta hallottam, optimista vagyok a bőgő és a jazzbőgőzés jövőjét illetően.”

Jason Lee Wanner 1978. február 1-jén született Sacramento-ban (Kalifornia Államban). Jason 3-4 éves lehetett, amikor játszani kezdett Richard bácsikája orgonáján hallásból megjegyzett dallamokat. 12 éves korában végre eljött a nagy lehetőség, hogy azt tanulhassa meg, hogyan kell jazzt játszani. Ekkor vett részt először a Sacramento-i Hagyományos Jazz Egyesület által működtetett ifjúsági jazz táborban. '98 óta játszik együtt a Blue Street-tel. Zeneszerzőként tevékenykedik, különböző show-műsorokat szervez, filmekben működik közre, lemezfelvételeket készít, s időről-időre egybegyűjti 11 tagú swing zenekarát, a Swing Syndicate-t, amelyben főként régi barátok jönnek újra és újra össze, de rendkívül „ütős” együttesről van szó.

Vince Bartels hosszú évek óta a kaliforniai jazzélet egyik fontos alakja, keresett modern dixieland és swing dobos. Évekig a világ legnagyobb jazzfesztiválját szervező Sacramento Jazz Society elnöke is volt. A jazz már gyermekkorában megfertőzte, hiszen édesapja a legendás klarinétossal, Pete Fountainnel dolgozott és az eredeti Dukes of Dixieland tagja volt. A civilben építési vállalkozó Vince Bartels zenésztársainak listája is önmagáért beszél: Howard Alden, Harry Allen, Bill és John Allred, Wild Bill Davison, Bob Haggart, Chuck Hedges, Eddie Miller, Abe Most, Tom Saunders, John Sheridan, Maxine Sullivan.

22.00 – Csík Gusztáv Trió (USA/H), Joan Faulkner (USA), Scott Robinson (USA)

Csík Gusztáv egyike a legkiválóbb zongoristáknak Európában. 1962-ben klasszikus zongoristaként diplomázott, ezután a budapesti jazzközönség gyorsan felfigyelt rá a Dália Jazzklubban, ahol Pege Aladárral játszott együtt. Ebben az időszakban alapította első zenekarát is. Hamar bekerült a magyar jazzéletbe, s a nemzetközi sztárokkal való közös munka lehetőségére sem kellett sokat várnia. Számos díjat nyert, többek között

az év szólísta lett 1970-ben és 1992-ben.

Nemzetközi fesztiválokon, koncerteken, TV- és lemezfelvételeken többek között Kenny Clarke, Niels Henning Ørsted Pedersen, Johnny Griffin, Dizzy Gillespie, Oliver Jackson, Eddie „Lockjaw” Davis, Tony Scott, Art Taylor és Ed Thigpen voltak a partnerei.

Reggie (Reginald Volney) Johnson generációjának egyik legkiválóbb bőgőse. Harsonán kezdett játszani az iskolai zenekarokban, majd később a katonaságnál. 1961-ben bőgőre váltott, és elkezdett avantgarde zenészekkel dolgozni. Sokoldalúsága miatt könnyedén játszik bármilyen formációban a dixieland zenekartól a klasszikus bebop kvintetten és a swing big banden át a kísérleti avantgarde együttesekig. A nyolcvanas évek közepén Európába költözött.

Alvin Queen nagyon korán ismerkedett meg a jazz-zel, első profi fellépésekor 11 éves volt. Első stúdiófelvételén, 12 éves korában többek között Zoot Sims-szel és Hank Jones-szal játszott együtt. Egy évvel később Elvin Jones helyére beülve a New York-i Birdlandban John Coltrane-nel léphetett fel. Generációja egyik legelismertebb jazzdobosaként Alvin hamarosan más stílusokban is keresetté vált. 1979-ben New Yorkból Európába költözött.

Scott Robinson napjaink legsokoldalúbb hangszereseinek egyike: tenorszaxofonozott Buck Clayton zenekarában, trombitált Lionel Hampton kvintettjében, altklarinétozott Paquito D'Rivera klarinét kvartettjében és basszusszaxofonozott a New York City Operában. Számos filmben, rádió- és televízióadásban volt hallható, mára több, mint 190 lemezen szerepel. Olyan különleges és fontos helyszíneken játszott, mint a Carnegie Hall, a Village Vanguard, az Amerikai Kongresszusi Könyvtár és a Bécsi Opera. Még amerikai elnöki beiktatáson is játszott.

23.30 – Jam Session a Tó Hotel kertjében a fellépő zenekarok közreműködésével.

2014. június 29. (vasárnap)

15.00 – Jazz&Gospel – A zene szárnyain - Ingyenes Gospel koncert a balassagyarmati Szentháromság Plébániatemplomban - Sing'n Swing'n Sista's (USA/H)

Joan Faulkner énekesnő Európában él, de karrierje Amerikában kezdődött. Gyermekkorában gospel-t tanult, három évesen már édesapja templomi kórusában szólót énekelt Chicagóban. Később, ifjú énekesként a BoneyM-ben is szerepelt. Repertoárja mára már jazz, blues, soul, pop, sőt techno dalokból is áll. „Az éneklés az egyetlen mondanivalóm” – vallja szerényen Faulkner. Ez azonban nagyon is sok, ahogy a közönség rajongása és számos díja (köztük az 1989-es német Artist of the Year-díj) is bizonyítja. Rendszeres szereplő TV-show-kban, nagyszínpadokon (pl. Frankfurter Operaház), alapítója és menedzsere a

The Three Ladies of Blues formációnak, a Csík Gusztáv Triónak évek óta állandó vendége.

Joanne Bell a kaliforniai Riverside-ban született. Első színpadi fellépésére négyéves korában került sor az „Ének az esőben” produkcióban. Noha az egyetemen operaénekesi képzést kapott, s a Carmen és a Tosca címszerepei mellett Gustav Mahler-művekben énekelt, közben az amerikai klasszikusok, a spirituálé, gospel, musical, blues és jazz stílusainak mesteri elsajátításán dolgozott. Jelenleg Európában él, fellépései mellett tanít, komponistaként és producerként színpadi show-kat, színházi darabokat visz színre. Joanne egy igazi blues lady – és még annál sokkal több...

Harriet Lewis Philadelphiában (Pennsylvania) született és profi szinten tizenkét évesen kezdett énekelni a Philly International Records lemeztársaság számára. Philadelphiában és környékén tanult énekelni, gospel kórusokat is vezetett. Orvosasszisztensként csatlakozott az amerikai hadsereghez, de az éneklés számára ott is előtérben maradt, az USO-val (az amerikai katonák szabadidős tevékenységét, szórakozását segítő szervezettel) több díjat nyert karrierje során. Később Koreába, majd Németországba költözött, előadói tevékenységét mindenütt folytatva. 1995-ben a legjobb soul, blues, gospel és popénekesként elnyerte a Deutsche Pop Music Award-ot. Háttérénekesként szerepelt Eric Clapton, Michael Jackson, Mariah Carey és mások produkcióiban. Harriet színész és dalszerző is egyben, karrierje során 12 CD-t készített.

A fesztivál szüneteiben – az eddigi hagyományt követve – Louis Armstrong élete során készült filmfelvételeket mutattunk be közönségünknek. A filmek fellépések, utazások során készültek; több felvételen látható volt Joe Murányi és Louis Armstrong együtt. Joe Murányi életéről készült filmösszevágást is bemutattunk.

A zenei programok alatt mindkét nap swing táncbemutatót láthatott közönségünk.

2014-ben a fesztivál díját – a Győrfi Lajos szobrászművész által Louis Armstrongról készített emléklakettet – Joan Faulkner művésznőnek és Major Zoltánnak adományozta a Swing Jazz Kultúráért Alapítvány. **Major Zoltán**, a Louis Armstrong Jazzfesztivál szervezőstábjának oszlopos tagja, a fesztivál lehetetlent nem ismerő hangtechnikusa, 2013. szeptember elején tragikus hirtelenséggel hunyt el. 9 éven keresztül volt a fesztiválunk kulcsembere, aki a háttérből, csendesen, odaadással és mérhetetlen hozzáértéssel a fesztivál egyik legfontosabb elemét biztosította, és a koncertélményt a legmagasabb színvonalon közvetítette a közönség felé évről évre. A fesztiválon fellépő művészek, zenekarok a fesztivál végére mind név szerint ismerték és hálásak voltak profi, fáradhatatlan munkájáért.

A Louis Armstrong Jazzfesztivál eseményeit minden évben összekötjük más kulturális eseményekkel is, így a korábbi években a fesztivál helyszínei helyet adtak fotókiállításoknak, diaporáma bemutatónak, Guinness-rekord megdöntési kísérletnek, veteránautó bemutatónak, Walter Gábor jazz-zenei témájú festménykiállításának.

2014-ben a Swing Jazz Kultúraért Alapítvány 2012-ben meghirdetett Jazz Fotópályázatának legjobb képeiből összeállított kiállítást tekinthették meg az érdeklődők. A pályázatra több, mint 400 alkotás érkezett, melyeket Eifert János, Markovics Ferenc és Siklós Péter fotóművészekből álló szakmai zsűri tagjai értékelték és 40 képet választottak ki a kiállításra.

Mivel alapítványunk minél szélesebb körben szeretné a jazz-zenét a hazai közönséggel megismertetni, ezért fesztiválunk idei jegyára bruttó 2.500,- Ft / fő / nap volt, illetve a gyerekek 10 éves kor alatt ingyen vehettek részt a koncerteken.

A X. Louis Armstrong Jazzfesztivál teljes megvalósítási költsége 22.018.600,- Ft volt. A külföldi világhírű művészek, fellépők díjazása, utaztatása igen komoly költséget jelentenek a fesztivál megvalósításában, azonban a már megszokott színvonal fenntartásához ez elengedhetetlen. Az esemény előzetes reklámozása, valamint az audovizuális rögzítés és utómunkálatok is jelentős költséget képviselnek.

A pályázattal támogatott költségvetési tételek az előzetes tervek szerint valósultak meg. A fesztivál megrendezése az előzetese várakozásoknak megfelelően, nagy érdeklődéssel valósult meg.

Kukucska Csilla
Swing Jazz Kultúraért Alapítvány
Kuratóriumi elnök